

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200482
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3520200482.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Alenou Búlikovou v právnej veci oprávneného z vyživovacej povinnosti /plnoletého dieťaťa/ N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. G. U. H., G. XXXX/XX, štátny občan SR, zastúpený na základe plnej moci matkou G. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom U. G. U. H., G. XXXX/XX, štátny občan SR a povinného z vyživovacej povinnosti /otca/ C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. R. XXX, o návrhu oprávneného na zvýšenie a o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti otca, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k plnoletému synovi N. L., U.. XX.XX.XXXX, zo sumy 100 € mesačne na sumu 120 € mesačne, s účinnosťou od 12.02.2020, ktoré je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom na plnoletého N. L.U., U.. XX.XX.XXXX, za obdobie od 12.02.2020 do 30.10.2021 vo výške 412,41 €, je otec p o v i n n ý splatiť v 11 mesačných splátkach po 34,37 € + 12. splátke vo výške 34,34 €, zročných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, a to pod stratou výhody splátok.

III. Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti sa z a m i e t a.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/76/2013-67 zo dňa 25.06.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/66/2014-121 zo dňa 26.02.2015.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12.02.2020 podala na tunajšom súde matka, v tom čase ešte maloletého N. L., U.. XX.XX.XXXX, návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, ktorá bola naposledy upravená rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/76/2013-67 zo dňa 25.06.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/66/2014-121 zo dňa 26.02.2015, a to zo sumy 100 € na sumu 150 € mesačne.

2. Dôvodili tým, že v čase poslednej úpravy bol syn žiakom 5. ročníka ZŠ, pričom v čase podania návrhu bol študentom 2. ročníka E. O. Š. Y. H. E. F. v odbore B. F.. Od poslednej úpravy došlo k nárastu výdavkov. Počas školského roka syn býva na internáte, kde sa mesačne hradilo 20 € za ubytovanie a 80 € za stravu, okrem toho sa na začiatku školského roka na internáte jednorazovo hradilo 40 €. Okrem toho syn potrebuje 15 € týždenne vreckové. V škole sa skladajú na stužkovú slávnosť po 50 € ročne. Synovi bolo kvôli štúdiu potrebné zakúpiť do školy notebook, ktorý matka doposiaľ spláca. Maloletý mal v čase podania návrhu 16 rokov, pričom mal zvýšené výdavky na obutie, ošatenie a stravu. Maloletý

mal viacero zdravotných problémov (s črevami, očami). Bol na birmovke, s čím mala matka zvýšené výdavky vo výške cca 145 €, kvôli slávnostnému oblečeniu a nákladom spojeným so slávnosťou. Matka ďalej poukázala na to, že otec žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a priateľkou, teda nemá také vysoké náklady na domácnosť, ako aj na to, že je síce poberateľom starobného dôchodku, ale privyrába si na stavbách. V roku 2019 prerábala rodinný dom, vymieňala okná, strechu a fasádu. Okrem toho chová hydinu.

3. Otec s návrhom na zvýšenie vyživovacej povinnosti nesúhlasil a počas konania podal návrh na jej zníženie. Poukázal na to, že syn je od malička zvyknutý na nadštandardný život, ktorý mu jeho matka ako jedináčikovi umožňovala bez ohľadu na cenu. Podľa názoru otca, výdavky syna sa s nástupom na strednú školu zvýšili minimálne. Nemusí bývať na internáte, ale môže za pár centov dochádzať denne do školy vlakom alebo autobusom. Pokiaľ ide o oblečenie, syn nemusí mať značkové veci, ale je možné obliekať sa aj v second hande alebo čínskom obchode. Birmovku bolo možné tiež odložiť. Rovnako nebolo potrebné kupovať mu notebook za 1.700 €, ktorý teraz jeho matka spláca. Poukázal na to, že syn by sa mal uskromniť a keď niečo chce, ísť na brigádu. Tvrdil, že matka ho vedie k lenivosti. Otec so synom nemá dobrý vzťah. Chodieval ho navštíviť 4x do roka - na Vianoce, Veľkú noc, meniny a narodeniny, aby mu babka dala peniaze. Pokiaľ ide o rekonštrukciu rodinného domu, túto vykonáva pomaly a svojpomocne z prostriedkov poskytovaných jeho neterou žijúcou v Š., ktorá je vlastníčkou tohto domu. Jeho matka s ním už nežije z dôvodu zhoršenia jej zdravotného stavu. Uviedol, že si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti, ale treba prihliadať na jeho finančnú situáciu. Nároky syna sú vysoké, pričom niektoré veci môže mať aj lacnejšie, alebo ich teraz nemusí mať (drahý notebook, mobil - I-phone, vysoké paušály za mobil a internet, zbytočne veľa drahého oblečenia a kozmetiky, drahé zariadenie detskej izby, vodičský preukaz, diskotéky). Riešením je skromnosť, odtrhnúť sa od počítača a ísť na brigádu. Keď môže v 63 rokoch brigádovať otec, môže aj syn v 17-tich. Poukázal na to, že poberá starobný dôchodok vo výške 382,20 €, pričom jeho mesačné výdavky sú 100 € výživné pre maloletého, 50 € elektrina, 70 € drevo na kúrenie, 5 € plynová bomba na varenie, 20 € mobil, 20 € lieky, 30 € benzín k lekárovi a na nákupy. Zostáva mu tak 87,20 € na ostatné výdavky - potraviny, drogériu, oblečenie, opravy auta atď.

4. Tunajší súd vo veci rozhodol najskôr rozsudkom č.k. 4P/9/2020-25 zo dňa 01.07.2020, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100 € na sumu 120 € mesačne s účinnosťou od 12.02.2020; vyčíslił nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 12.02.2020-31.07.2020 vo výške 112,41 €, ktorý otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 19 € spolu s bežným výživným a zároveň rozhodol o zmene skoršieho rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5P/76/2013-67 zo dňa 25.06.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/66/2014-121 zo dňa 26.02.2015. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

5. Rozhodnutie odôvodnil tým, že naposledy bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca k maloletému N. zo sumy 1.500 Sk na sumu 100 € mesačne s účinnosťou od 01.06.2014, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/76/2013-67 zo dňa 25.06.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/66/2014 -121 zo dňa 26.02.2015. Od poslednej úpravy výživného v tom čase uplynulo 7 rokov, pričom odôvodnené potreby dieťaťa sa zvýšili nielen v dôsledku jeho veku, ale aj v dôsledku prechodu na druhý stupeň základnej školy. Súd v čase posledného rozhodovania zohľadnil zvýšené nároky dieťaťa v súvislosti so zdravotnými problémami (okuliare, zubný strojček, mimoškolské aktivity - hra na violončelo). V čase poslednej úpravy výživného mal syn 11 rokov. Matka mala príjem 437 €, pričom na strane otca, bol v tom čase zistený príjem v priemere 177,57 €. Odvolací súd zohľadnil, že v predchádzajúcich obdobiach otec dosahoval aj vyšší príjem ako 500 - 600 € mesačne. Od ukončenia pracovného pomeru v N., K..E.. bol práceneschopný, v čase rozhodovania odvolacieho súdu poberal nemocenské vo výške 300 €, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Odvolací súd konštatoval, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné vo výške 100 € a opakované zmeny zamestnania minimálne od roku 2005 považoval za účelové s úmyslom vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti.

V prebiehajúcom konaní súd zistil, že na strane dieťaťa od poslednej úpravy v roku 2014, došlo k nárastu jeho odôvodnených potrieb. Študuje na E. O. Š. Y. H. E. F., kde počas školského roka býva na internáte. Za ubytovanie uhrádza poplatok vo výške 20 € mesačne (+ 10 € jednorazový poplatok za vlastnú elektroniku na izbe + 20 € jednorazový príspevok na údržbu). Za celodenné stravovanie hradí 80 € mesačne. Okrem toho mu matka poskytuje vreckové vo výške 15 € týždenne. Kvôli štúdiu bolo potrebné v marci 2019 zakúpiť notebook za 1.250 €, ktorý matka (bez navýšenia) splácala mesačnými splátkami po 50 €. V škole sa pravidelne skladajú na stužkovú slávnosť po 50 € ročne a za

normálnej epidemiologickej situácie chodia na rôzne exkurzie. V súvislosti so zdravotným stavom má zvýšené výdavky spojené najmä s očnou vadou, ktorá si vyžaduje pravidelné návštevy očného lekára, kde sa za vyšetrenie platí (naposledy cca 30 €) a časté výmeny skiel (cca 1x za pol roka). Posledná výmena okuliarových skiel stála 180 €. Stomatologická starostlivosť N. stojí cca 100 € ročne. Matka opakovane poukazovala na finančnú náročnosť N., pokiaľ ide o jeho výživu, nakoľko je náročný (resp. skôr vyberavý) pokiaľ ide o kvalitu a množstvo stravy.

Na strane matky od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti pred 6-timi rokmi stúpol priemerný mesačný príjem zo zamestnania v F. K. (E.) E..A..O.. zo sumy 437 € na sumu 855,83 € /počítaný za obdobie od 05/2019 - 04/2020/.

Pravidelné mesačné výdavky spojené s prevádzkou domácnosti matky predstavovali sumu cca 287 € (140 € - plyn + koncesionárske poplatky, 65 € - elektrina domácnosť, 20 € - elektrina záhrada, 41 € - voda + dažďová, 11 € - káblová televízia, 10 € - internet). Matka okrem toho platila mesačne mobilný paušál vrátane mobilných dát vo výške 72 € /pre 2 SIM/, ktorý v najbližšom čase - po skončení viazanosti - má klesnúť na sumu 56 € mesačne. Ďalej spláca splátkami po 245 € mesačne úver vo výške 13.000 € poskytnutý Slovenskou sporiteľňou dňa 17.07.2019. Uvedený úver matka potrebovala na vyplatenie svojho staršieho úveru vo výške cca 3.000 €, oplotenie záhrady, pohreb starej matky maloletého a čiastku cca 5.000 € si ponechala na bankovom účte ako rezervu.

Pokiaľ ide o príjmové možnosti otca, pri poslednom rozhodnutí o výške výživného odvolací súd vychádzal z princípu potenciality (§ 75 ods. 1 zák. o rodine), nakoľko bolo preukázané, že otec sa dlhodobo snažil svojej vyživovacej povinnosti vyhýbať tým, že často menil zamestnanie, avšak v čase, keď bol zamestnaný dosahoval príjem postačujúci k plneniu vyživovacej povinnosti. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bol otec poberateľom starobného dôchodku vo výške 386,20 €. Okrem toho bol od 16.03.2020 zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti E. E., E..A..O.. so sídlom v G., kde dosiahol v mesiaci 03/2020 vymeriavací základ vo výške 61,10 € a v 04/2020 vymeriavací základ vo výške 122,20 €. Predtým, v období od 22.10.2019 do 04.12.2019, bol otec zamestnaný na dohodu o vykonaní práce v spoločnosti F. E. E..A..O.. so sídlom Č., s dosiahnutým vymeriavacím základom od 192 € do 216 €. Otec pri výsluchu tvrdil, že popri starobnom dôchodku 380 € pracuje v spoločnosti E. E., E..A..O... Chodí cca 5x mesačne vypomáhať s nakladaním ťažkých strojov do U. (pozn. z U. R. je to 80 km), pričom tvrdil, že tam odpracuje len 1-2 hodiny. Vozievať ho tam má údajne kamarát autom. V marci 2020 mal u tohto zamestnávateľa zarobiť 47,51 € a v apríli 2020 max. 90 €. Výplatu za mesiac máj 2020 ešte údajne nedostal, lebo zamestnávateľ mu platí ako sa mu chce.

V rodinnom dome v U. R. žije od decembra 2019 sám. V čase posledného konania s ním žila aj jeho matka. Predmetný dom pred niekoľkými rokmi previedol na svoju neter za sumu 2.000 €, údajne z dôvodu, že nemal na výživné. Neteri za bývanie v dome neplatí, avšak tento dom postupne rekonštruje z prostriedkov, ktoré mu poskytuje neter. Mesačne platí 50 € za elektrinu, 20 € za plynovú bombu na varenie (veľa varí psovi a sliepkam), 20 € za telefón s internetom. V súvislosti so zdravotným stavom otec tvrdil, že má zvýšené výdavky na lieky vo výške cca 20 €. Berie lieky na tlak, od bolesti a raz za polrok chodieval na infúziu liečbu do F. kvôli krížovej chrbtici, kde si pripláca za (ambulantné) podanie každej infúzie čiastku 12 €. Má bežné výdavky spojené s prevádzkou motorového vozidla a nákupom pohonných hmôt. Otec ďalej uviedol, že chová 30 sliepok, 5 husí, momentálne má 10 mladých kačičiek a 6 zajacov. Na krmivo pre sliepky vynakladá cca 20 € mesačne. Napriek tomu, že sliepky mu znesú 15 vajec denne, otec tvrdil, že mesačne za ne utŕži max. 10 €, pretože na dedine ich nemá komu predávať. Okrem toho chová ešte 2 psy, z toho jedného veľkého strážneho. Ďalej tvrdil, že všetku hydinu a zajace nechová na predaj, ale výlučne pre svoju osobnú spotrebu. Synovi z tejto produkcie nedáva nič, nakoľko mu s hospodárstvom nechodí nijako pomáhať. O syna sa osobne nestará. Stýkajú sa minimálne. Nad rámec súdom určeného výživného otec synovi finančne inak neprispieva.

Súd porovnal pomery na strane /v tom čase maloletého/ dieťaťa a jeho rodičov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase vydania tohto rozhodnutia a dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca je čiastočne dôvodný. Od poslednej úpravy výživného uplynulo 6 rokov. Za ten čas na strane dieťaťa došlo k prirodzenému nárastu odôvodnených potrieb, a to v dôsledku jeho rastu a pribúdajúceho veku, ako aj štúdia na strednej odbornej škole v inom meste. Okrem toho bolo preukázané, že N. má výrazne zvýšené výdavky súvisiace najmä s korekciou progredujúcej očnej vady. Príjem matky sa od poslednej úpravy výživného zvýšil o 428 €. Otec sa na osobnej starostlivosti o dieťa žiadnym iným spôsobom nepodieľa a jeho jedinou rodičovskou povinnosťou je platiť výživné. Celá osobná starostlivosť je na matke, ktorá aj po finančnej stránke podstatne väčšou mierou zabezpečuje potreby dieťaťa. Otec sa od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti stal poberateľom starobného dôchodku vo výške 386,20 €. Okrem toho bol zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti. Súd nepovažoval za hodnoverné tvrdenia otca, že chodí vypomáhať len cca 5x do mesiaca na 1-2 hodiny do

U., za čo má dostávať mzdu vo výške max. 90 €. Nováky sú od bydliska otca vzdialené cca 80 km, pričom cesta v prevažnej miere vedie po veľmi frekventovanej ceste 1. triedy. Časová i finančná náročnosť dochádzania je tak celkom zjavne neprimeraná krátkosti odpracovaného času i otcom deklarovanej nízkej úrovni zarábku. Tvrdenie otca, že ho do práce vozí autom kamarát na týchto záveroch súdu nič nezmenilo. Ďalej bolo preukázané, že otec vo väčšom chová hydinu a zajace, pričom tvrdil, že tento chov slúži výlučne pre jeho osobnú spotrebu a produkty z neho nepredáva. Ak otec skutočne žije sám, ako súdu tvrdil, sotva bolo možné uveriť jeho tvrdeniam, že chov zvierat takéhoto rozsahu slúži len pre jeho osobnú spotrebu a nemá z neho žiaden príjem. Za pozornosť stojí aj skutočnosť, že synovi otec z tejto produkcie nedáva nič, pretože mu syn nechodí pomáhať, hoci aj takéto plnenie by mohlo byť považované za plnenie vyživovacej povinnosti. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že správanie otca jednoznačne svedčí o dlhodobom pretrvávajúcej neochote platiť synovi výživné, či iným spôsobom prispievať k zabezpečeniu potrieb maloletého. Súd nemal preukázanú žiadnu relevantnú skutočnosť, ktorá by objektívne vylučovala možnosť a schopnosť otca dosiahnuť vyšší príjem, než v tomto konaní deklaroval. Viaceré tvrdenia otca týkajúce sa jeho „nepriaznivých“ majetkových a príjmových pomerov musel súd, vzhľadom na ich nízku pravdepodobnosť, či vzájomnú rozpornosť, považovať za účelové. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v možnostiach i schopnostiach otca prispievať N. výživným vo vyššom rozsahu. Pokiaľ syn počas školského roka hradí len za ubytovanie a stravu na internáte 100 € mesačne, nemožno považovať výživné hradené otcom vo výške 100 € za dostatočné, pretože dieťa okrem toho potrebuje výdatnú stravu, obutie a ošatenie, stomatologické ošetrovanie, dioptrické okuliare, telefón, pomôcky do školy atď. Je však základnou povinnosťou každého rodiča postarať sa o svoje dieťa, a to i na úkor uspokojovania svojich vlastných potrieb. Neobstála ani argumentácia otca, že maloletý si má ísť privyrábať na brigády, ani že maloletému má byť oblečenie zabezpečované v second handoch alebo v čínskych obchodoch, pretože v konaní neboli preukázané žiadne nadštandardné výdavky súvisiace s ošatením resp. obúťím maloletého. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že brigáda je pre maloletých spravidla veľmi prínosnou skúsenosťou, avšak takto dosiahnutý príjem môže zásadne slúžiť len na ich vlastné prílepenie, nie splnenie vyživovacej povinnosti rodiča. Súd dal otcovi za pravdu v tom smere, že zo strany matky je prítomná určitá nekritickosť, resp. naivita k nárokom v tom čase maloletého. Ide napríklad o neprimerane vysoké náklady na prevádzku mobilných telefónov a dátových služieb. Mesačný paušál za mobilné telefóny vo výške 72 € (resp. 56 € po skončení viazanosti) je v pomeroch tejto rodiny jednoznačne zbytočne drahý (i keď je pre 2 SIM karty). Rovnako napr. i nákup slúchadiel k notebooku za 70 € z dôvodu, že nový notebook maloletého nemá samostatný výstup pre mikrofón a pre slúchadlá. Takého slúchadla sa v štandardnej kvalite bežne dajú kúpiť za tretinovú cenu. Rovnako je otázne, či syn skutočne potreboval notebook až za 1250 € kvôli náročnej výuke v škole, alebo išlo skôr o jeho použiteľnosť na hranie počítačových hier, čo sa súdu v tomto prípade javilo pravdepodobnejšie. Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že vyživovaciu povinnosť otca je potrebné zvýšiť zo sumy 100 € mesačne na sumu 120 € mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 12.02.2020. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 12.02.2020 do 31.07.2020 súd vyčíslil vo výške 112,41 € a povolil otcovi ho splácať mesačnými splátkami po 19 € zročných spolu s bežným výživným. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka aj otec. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd vo veci rozhodol uznesením č.k. 6CoP/48/2020-70 zo dňa 24.02.2021 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. V odôvodnení uviedol, že v zásade zdieľa právny záver súdu prvej inštancie v tom, že od poslednej úpravy výživného sa podstatne zmenili pomery na strane syna, ktorý je vekovo o viac ako 6 rokov starší, navštevuje strednú odbornú školu v inom meste, čím sa zvýšili predovšetkým náklady spojené so štúdiom, ale i ďalšie ostatné náklady spojené s jeho pribúdajúcim vekom a potrebami s tými spojenými ako aj zdravotnou starostlivosťou, najmä zvýšené výdavky v súvislosti s očnou vadou dieťaťa. Od roku 2014 sa zmenili i pomery na strane rodičov, keď matke vzrástol príjem o cca 428 € mesačne. K zmene pomerov došlo i na strane otca, ktorý je poberateľom starobného dôchodku 386,20 € a okrem toho je zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti a vo väčšom rozsahu chová hydinu a zajace. Celá osobná starostlivosť zostáva v danom prípade na matke, ktorá aj po finančnej stránke podstatne väčšou mierou zabezpečuje potreby maloletého. Pri poslednom rozhodnutí o výške výživného vychádzal súd z potenciality príjmu, keďže otec často menil zamestnania a snažil sa vyhýbať svojej vyživovacej povinnosti. Tieto skutkové zistenia súdu prvej inštancie majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v nadväznosti na ne je odôvodnený aj záver, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletého

prispievať na výživu maloletého vyšším výživným než 100 € mesačne, avšak pre určenie, v akom konkrétnom rozsahu má byť suma výživného zvýšená, je dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie nedostatočné. Súd prvej inštancie nepovažoval za hodnoverné tvrdenia otca, že chodí vypomáhať len cca 5 x do mesiaca na 1-2 hodiny do U., za čo má dostávať mzdu vo výške max. 90 €, pričom miesto výkonu práce otca je vzdialené od jeho bydliska cca 80 km a časová i finančná náročnosť dochádzania je tak celkom zjavne neprimeraná krátkosti odpracovaného času i otcom deklarovanému nízkemu zárobku. Súd prvej inštancie tiež dospel k záveru, že výživné zo strany otca objektívne pokrýva len časť odôvodnených potrieb maloletého. S týmito závermi súdu prvej inštancie sa stotožňuje aj odvolací súd a tiež sa stotožňuje aj so závermi, že nemožno uveriť tvrdeniam otca, že chov zvierat v zistenom rozsahu slúži len pre jeho osobnú spotrebu a nemá z neho žiaden príjem. Avšak pokiaľ súd prvej inštancie dospel k týmto záverom a viaceré tvrdenia otca ohľadne jeho „nepriaznivých“ majetkových a príjmových pomerov považoval vzhľadom na ich nízku pravdepodobnosť, či vzájomnú rozpornosť, za účelové, a zároveň z napadnutého rozsudku vyplýva, že výživné zo strany otca pokrýva len časť potrieb maloletého a o tomto sa takmer výlučne stará jeho matka, tak potom súd nevykonal dostatočné dokazovanie ohľadne možností a schopností otca a jeho majetkových pomerov pre konkrétne zvýšenie vyživovacej povinnosti, pričom bol povinný zistiť skutočný stav veci a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodstránil rozporné tvrdenia rodičov maloletého o tom, či otec žije sám, s priateľkou, matkou, či sa tieto osoby podieľajú na nákladoch domácnosti, v ktorej otec žije, resp. či sa on podieľa na výžive svojej priateľky. Súd prvej inštancie sa dôsledne nezaoberal zistením skutočnej životnej úrovne otca, najmä pokiaľ ide o rekonštrukciu domu, v ktorom žije, jej rozsahom a z akých prostriedkov tento rekonštruoval. Pokiaľ otec namietal, že matka maloletého poberá aj daňový bonus, tak táto námietka je nedôvodná, pretože tento je zohľadnený v jej mesačnom príjme a vyplýva z potvrdenia jej zamestnávateľa o príjme. Pokiaľ otec namietal, že syn si má nájsť brigádu, tak s takouto námietkou sa tiež nemožno stotožniť, pretože tento je maloletý, študentom strednej školy, jeho povinnosťou je v prvom rade sa pripravovať štúdiom na svoje budúce povolanie a je povinnosťou rodičov zabezpečiť odôvodnené potreby dieťaťa a tieto majú prednosť pred ich inými výdavkami, rozhodne pred výdavkami na chov domácich zvierat, v súvislosti s ktorým otec deklaruje výdavky vo výške 40 € mesačne (20 € na plynovú bombu na varenie zvieratám + 20 € krmivo pre sliepky). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec pôvodne žiadal znížiť výživné na syna na sumu 40 € mesačne, t. j. na rovnakú sumu, v akej deklaruje svoje výdavky na chov zvierat, ktoré majú slúžiť výlučne jeho spotrebe a potrebe. Tieto okolnosti v spojení s vyjadreniami otca, ktoré hraničia až s urážkami vlastného syna, je dôvodný záver súdu prvej inštancie o tom, že u otca dlhodobo pretrváva neochota platiť synovi výživné. Na druhej strane sa odvolací súd stotožňuje s tým, že potreba syna mať tak drahý notebook, slúchadlá a paušál sa javí byť nedôvodnou. V spise absentuje dôkaz o potrebe tak drahých vecí a rovnako absentuje dôkaz o poberaní prídavkov na dieťa a akákoľvek správa kolízneho opatrovníka ohľadne potrieb maloletého zistených jeho činnosťou napr. prostredníctvom školy. Pokiaľ bol kolízny opatrovník sám pasívny a nevyvinul žiadnu aktivitu v tomto smere, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyzvať ho na podanie správy o potrebách maloletého. Súd prvej inštancie teda nevykonal dostatočné dokazovanie na to, aby sa dal jednoznačne vyvodiť záver vyslovený v napadnutom rozsudku o potrebe zvýšenia vyživovacej povinnosti otca práve o sumu 20 € mesačne, čo by malo zodpovedať možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca a potrebám maloletého. Z hore uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie doplní dokazovanie v hore naznačenom smere. Dôsledne prešetrí najmä výsluchom rodičov ich osobné a celkové majetkové pomery za účelom zistenia skutočného stavu veci, podrobne ich vypočúje najmä k rozsahu ich hnuťelného majetku, nehnuteľného majetku, otca k rekonštrukcii domu, v ktorom býva, vyžiada si od neho doklady o nákladoch a financovaní rekonštrukcie, najmä doklady o posielaní prostriedkov zo strany jeho netere. Podrobne ho vypočúje k bývaniu ďalších osôb v spoločnej domácnosti, chovu zvierat, k možnosti príjmov z chovu, z pestovania, z vlastníctva majetku. Ohľadne príjmov z vlastníctva majetku matky zistí, či táto je vlastníčkou chaty a či jej z tohto vlastníctva plynú príjmy a aké. Vlastníctvo nehnuteľností a hnuťelných vecí evidovaných v príslušných registroch súd zistí aj lustráciou v týchto registroch, resp. vyžiadanim si správ od príslušných orgánov. Ohľadne bývania otca a prípadne ďalších osôb v spoločnej domácnosti a rekonštrukcie domu, v ktorom býva, si prípadne vyžiada správu príslušného obecného úradu. Súd si ďalej zabezpečí dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej otec maloletého pracoval, ako aj dohodu o jej skončení, pokiaľ skutočne skončila, a tiež správu od zamestnávateľa otca ohľadne rozsahu jeho práce, náplne práce a dôvodu skončenia dohody. V prípade potreby súd vypočúje svedkov, ktorí by mohli mať vedomosť o pracovnej činnosti otca a jeho majetkových pomeroch a osobných pomeroch ako to naznačila vo svojich

podaniach matka maloletého. Pokiaľ sa súdu napriek doplnenému dokazovaniu budú javiť zistenia nedôveryhodné, vykoná dokazovanie aj do ohľadne potenciality príjmu otca v nadväznosti na druh naposledy vykonávanej práce. Vzhľadom na odstup času zistí rovnako aktuálne osobné a zárobkové pomery matky maloletého a prostredníctvom kolízneho opatrovníka skutočný rozsah potrieb maloletého najmä pokiaľ ide o jeho štúdium na strednej škole. Až po takomto zistení pomerov opätovne vyhodnotí, v akej výške je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na maloletého s prihliadnutím na jeho odôvodnené potreby. Súd prvej inštancie ku dňu rozhodnutia zistí, v akej výške otec maloletého uhradil výživné a v nadväznosti na toto zistenie ustáli aj výšku ročného výživného a v prípade dlhu na ročnom výživnom uloží otcovi maloletého povinnosť uhradiť ju v primeranej lehote s prihliadnutím na jeho pomery. Odvolací súd tiež uvádza, že predmetom konania nebol len návrh matky maloletého na zvýšenie výživného, ale aj návrh otca maloletého na zníženie výživného, avšak týmto sa súd prvej inštancie nezaoberal a nerozhodol o ňom. Vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky na potvrdenie a ani zmenu rozsudku súdu prvej inštancie a odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nebol z dôvodu hospodárnosti na mieste postup vrátiť vec súdu prvej inštancie pred rozhodnutím o odvolaní na rozhodnutie doplniacim rozsudkom o návrhu otca na zníženie výživného. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o tomto návrhu.

8. Súd prvej inštancie následne doplnil dokazovanie v odvolacím súdom vymedzenom smere, a to výsluchom otca, matky aj plnoletého dieťaťa, vyžiadal si správy zo E. O. Š. Y. H. E. F., od obce U. R., správy od zamestnávateľov otca, vykonal ohliadku bydliska otca, bydliska matky ako i chaty vo vlastníctve matky, oboznámil list priateľky otca, notársku zápisnicu U. XXX/XXXX, U. XXXXX/XXXX, potvrdenia Sociálnej poisťovne, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, správy od zamestnávateľov, ako aj ostatné listinné dôkazy zaobstarané do spisu, pričom zistil nasledovný stav vecí:

9. K osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom oprávneného z vyživovacej povinnosti súd zistil nasledovné skutočnosti:

10. Dňa XX.XX.XXXX oprávnený z vyživovacej povinnosti - N. L.U., nadobudol plnoletosť.

11. Oprávnený z vyživovacej povinnosti pri výsluchu k svojim pomerom uviedol, že aktuálne študuje v 4. ročníku E. O. Š. Y. H. E. F.. Dochádza do školy v nedeľu autom a v piatok cestuje späť autobusom za 1,30 € alebo cca každý druhý týždeň vlakom, ktorý má zdarma. Študuje informačné a sieťové technológie, čo si vyžaduje kvalitný počítač, nakoľko sa programuje v programoch náročných na výkon. Počítač mu kúpila ešte stará matka, asi v 2. ročníku, postačuje mu doposiaľ.

V súvislosti so školou má nasledovné náklady:

- 20 € mesačne poplatok za internát,
- 5 € za potvrdenie od lekára pre potreby internátu,
- 96 € mesačne za stravu (zahŕňa 4 jedlá denne)
- 5 € týždenne na dokúpenie stravy na internát (sáčkové polievky, ryža a pod.)
- 20 € za učebnicu na E. Y. E., ktorú si chce urobiť
- 50 € bude platiť poplatok za uvedenú skúšku,
- 15 € mobilné dáta mesačne, ktoré potrebuje kvôli prístupu do systému školy.

Privyrába si brigádami na pracovisku jeho mamy vo výrobe ako operátor za pásom. Cca od 12/2020 do 09/2021 zarobil odhadom 1.500 € v čistom.

Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, neužíva žiadne lieky. Nosí okuliare, kde je potrebné vymieňať sklá cca 1x ročne. Jedno sklo stálo 50-70 €, pretože potrebuje cylindrické šošovky. Okrem toho má zvýšené náklady na stomatologickú starostlivosť, v auguste 2021 za opravu zubov uhradil 150 €.

Medzi jeho záujmy patrí frisbee a v škole navštevuje posilňovňu, ktorá je zdarma. Kупuje si však proteínový prípravok za 17,50 € na mesiac.

Škola ho baví, chcel by pokračovať v štúdiu B. F. na vysokej škole, ideálne v O.. Na úhrade jeho nákladov sa podieľa najmä mama, otec záujem o neho neprejavuje, sú v minimálnom kontakte. Rodičia spolu nežili, preto nemá s otcom vytvorený bližší vzťah.

12. Zo správy E. O. Š. Y. H. E. F. zo dňa 30.04.2021 vyplynulo, že N. L. študuje odbor B. K. E. F.. Počas celého štúdia býva na internáte. Vzhľadom na študovaný odbor, škola odporúča počítačové vybavenie - PC alebo notebook primeraného výkonu za cca 700 €. Za obdobie od 02/2019 do 04/2021 študent v škole uhradil nasledovné poplatky: ZRŠ - 60 €; učebnice na cudzie jazyky - 60 €; exkurzie, kultúrne a športové akcie - cca 50 €. Za bývanie na internáte uhradil 380 €, za stravovanie sumu 596 €. Cena celodennej stravy pre ubytovaných na internáte bola v školskom roku 2018/2019 - 56 €, v školskom roku 2019/2020 - 80 € a v školskom roku 2020/2021 - 80 € mesačne.

13. Z potvrdenia E. O. Š. Y. H. E. F. zo dňa 16.09.2021 vyplynulo, že N. L. v 1.-3. ročníku zaplatil za odber elektrickej energie na súkromné účely (nabíjačka, notebook) 20 € ročne, nezistené závady na školskom internáte 15 € ročne, učebnice z ruského jazyka 17 € ročne, ZRPŠ - 20 € ročne, stužková slávnosť 50 € ročne. Celkovo tak uhradil cca 122 € ročne.

14. Lustráciou v databáze Sociálnej poisťovne bolo zistené, že oprávnený z vyživovacej povinnosti popri štúdiu pracoval a dosiahol vymeriavací základ (hrubú mzdu) zo zamestnania v spoločnosti B. E., E..A..O..:

- za mesiac 10/2020 vo výške 295 €;
- za mesiac 11/2020 vo výške 893,50 €;
- za mesiac 12/2020 vo výške 90 €;

a v spoločnosti IN Operation s.r.o.

- za mesiac 01/2021 vo výške 746,85 €;
- za mesiac 02/2021 vo výške 84 €;
- za mesiac 03/2021 vo výške 495 €;
- za mesiac 04/2021 vo výške 508,43 €.

Pracovný pomer oprávneného z vyživovacej povinnosti Sociálna poisťovňa evidovala aj v mesiacoch 06/2021, 07/2021, 08/2021, 09/2021, avšak bez toho, aby mal N. L. v tomto období evidovaný nejaký príjem, hoci matka v čase súdom vykonávanej ohliadky nehnuteľností v 12.07.2021 uviedla, že maloletý je v tom čase na brigáde.

15. Lustráciou v bankách bolo zistené, že oprávnený z vyživovacej povinnosti mal zostatok na účte vedenom v E. E., K..E.. ku dňu 21.04.2021 vo výške 1.658,45 € a ku dňu 23.09.2021 mal na účte zostatok 3,70 €.

16. K osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom otca súd zistil nasledovné skutočnosti:

17. Z výsluchu otca vyplynulo, že je poberateľom starobného dôchodku. V súčasnej dobe nepracuje. Dochádzať za prácou sa mu neoplatí a v Novom Meste nad Váhom sa práca pre neho nájsť nedá. Vyučený je mäsiar. V tejto profesii pracoval asi 10 rokov. Neskôr pracoval ako strojník v T. K. N.. Jazdil s buldozénom, neskôr s Tatrou 815 ako vodič na stavbe vodného diela Č. (v roku 1989). Je držiteľom vodičského oprávnenia na všetky skupiny motorových vozidiel, okrem autobusu. Pred odchodom na starobný dôchodok v roku 2019, jazdil s domiešavačom pre betonáreň v F.B. R., jazdil s buldozénom, nakladal ťažké stroje. Otec uviedol, že cez internet si prácu nehľadá, pretože ide o prácu zväčša cez agentúry a tým on neverí. V minulosti tak pracoval v sklade F., splnil normu na 98 % a za 12-hodinovú zmenu zarobil 9 €, nakoľko oni údajne vyplácajú iba nejaké percento. Už tam preto viac nešiel. Údajne to tak malo byť len 3 dni, on však zadarmo chodiť do práce odmietol. V F. pracoval na vysokozdvížnom vozíku, na ktorý mal oprávnenie, ktoré mu už neplatí. Vydáva sa iba na 3 roky a je potrebné preskúšanie. Otec uviedol, že práca mäsiara je tvrdá a ťažká, keď však býval v L., tak spravil aj 100 zabíjačiek za sezónu, čo sú 3 mesiace. V niektorých dňoch bol na 2-3 zabíjačkách, pokiaľ nechceli spraviť aj mäsové výrobky. Sem-tam ho volávajú z rodiny aj teraz, ale nerobí to za peniaze. Dostane za to mäso, jaternice, tlačenu. Okrem toho čiastočne ovláda aj murárske práce. Nepracuje však v tejto oblasti, pretože „ľudia si predstavujú, že im niekto pôjde za 3 € na hodinu ťahať fasádu“.

Ohľadne rekonštrukcie domu, v ktorom býva, uviedol, že neter K. G. mu posielala peniaze len do minulého roka, než sa spravila strecha na dome. Dom jej predal za 2.000 € v roku 2015, pričom mu kúpnu cenu splácala postupne, v hotovosti po splátkach. Posielala ich zvyčajne na účet jej brata, ktorý ich otcovi odovzdával v hotovosti. Tieto peniaze otec investoval do opravy predmetného domu, nakoľko tam má doživotné právo. Pokiaľ uvádzal, že dom rekonštruje z peňazí posielaných neterou zo Š., išlo o splátky kúpnej ceny. Neter pracovala v Š. na benzínovej pumpe, má v Š. priateľa. Po oprave strechy na dome nerekonštruoval už nič. Najviac potrebuje opravu fasáda a dve okná do predzáhradky.

Mesačné náklady na bývanie otec uviedol vo výške cca:

- 43 € elektrina;
- 20 € plynová bomba, ktorá mu vydrží mesiac.
- 10 € internet
- 10 € telefón
- 1,58 € poplatok za komunálny odpad (19 € ročne);
- 42 € vykurovacie drevo (500 € ročne)
- 15 € lieky na vysoký tlak a od bolesti (má chorú chrbticu, poškodené stavce)

Vlastní 20 ročné osobné motorové vozidlo O. H. K. F. Q. E. XX, rok výroby cca XXXX. Nehnuteľný majetok vlastní len pozemky okolo domu. Pokiaľ niekde sú nejaké lesné pozemky, z týchto drevo berie synovec.

18. Zo správy obce U. R. zo dňa 27.04.2021 vyplynulo, že otec - C. L., U.. XX.XX.XXXX, žije na adrese U. R. XXX, spolu so svojou matkou I. L.U. v rodinnom dome vo vlastníctve K. G., bytom N. Š. XXX/XX, G.. Menovaný má v uvedenej nehnuteľnosti právo doživotného bývania. Podľa evidencie obce bol rodinný dom postavený v roku XXXX a nemajú evidenciu o prípadnej rekonštrukcii. Obec U.Á. R. nemá vedomosti, aké domáce zvieratá menovaný chová, tiež o predaji poľnohospodárskych produktov a nejakej zárobkovej činnosti, resp. zdroji príjmov. C. L. nie je evidovaný v ich obci ako samostatne hospodáriaci roľník.

19. Z predloženej Kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 16.04.2015 /spísanej vo forme notárskej zápisnice G.. Y. T. U., U. XXXXX/XXXX, U. XXXXX/XXXX/ vyplynulo, že otec ako predávajúci previedol nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. U. R.: dom súp. č. XXX, postavený na CKN parcele č. XXXX/X a parcelu registra „C“ č. XXXX/X - zastavené plochy a nádvorcia vo výmere XXX m² spolu s príslušenstvom (šopa, letná kuchyňa) na kupujúcu K. G., A.. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom G., N.Á. Š. XXX/XX, štátny občan SR, (adresa pre doručovanie R. N. M. H., G. V. X, Š.). Kúpna cena vo výške 2.000 € bola splatná v hotovosti do 5 rokov od podpisu kúpnej zmluvy, t.j. najneskôr do 16.04.2020. Zároveň bolo zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania v prospech otca C. L., ako aj jeho matky I. L., A.. R., U.. XX.XX.XXXX, R. U. R. XXX.

20. Dňa 12.07.2021 bola súdom vykonaná na mieste samom obhliadka bydliska otca. Išlo o nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. U. R., a to: pozemky parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX, ktorých je otec 1/8-inovým spoluvlastníkom, ako i stavby domu súp. č. XXX postaveného na parcele XXXX/X. Uvedený rodinný dom obýva otec, je však vlastníctvom jeho netere K. G.. Dom je v pomerne zlom stavebno-technickom stave, postavený na samote, pozostávajúci z obytného domu, letnej kuchyne a jednej hospodárskej budovy. Niektoré stavebné prvky domu boli v rámci možností zrekonštruované resp. nahradené novými (napr. výmena plechu na streche, niektorých okien, vstupných dverí, čiastočné zateplenie stien, avšak veľká časť domu je v pôvodnom stave. V minulosti boli budovy zasiahnuté požiarom, kedy otcovi vyhorela cca polovica letnej kuchyne. Otec maloletého na príľahlom pozemku chová cca 10 sliepok, 10 kureniec, 5 kačíc, 2 čínske kačice a cca 11 zajacov. Má 2 psy strednej veľkosti. Otcov chov domácich zvierat čo do počtu chovaných zvierat a spôsobu ich chovu sa nijak nevymyká bežným vidieckym pomerom a nemá výraznejší ekonomický potenciál. Otec nemá vytvorené ani vhodné priestorové podmienky pre väčší chov hydiny alebo hospodárskych zvierat, keďže sa na pozemku nenachádzajú vhodné chlievy, maštale, stajne, senníky a pod. Životné podmienky otca je nutné hodnotiť ako veľmi skromné.

21. Podľa lustrácie v katastri nehnuteľností je otec vlastníkom 1/8-inového podielu na pozemkoch nachádzajúcich sa mimo zastavané územie obce, ktoré sú zapísané na LV č. XXX a LV č. XXXX pre k.ú. U. R..

22. K zárobkovým možnostiam otca súd zistil nasledovné skutočnosti:

23. Zo správy zamestnávateľa F. U., E..A..O., so sídlom U. G. U. H.T., R. XXXX/X, vyplynulo, že otec u nich pracoval od 01.01.2019 do 31.03.2019 ako vodič domiešavača v betonárni. Pracoval v rámci svojich schopností, zverené úlohy plnil, jeho dochádzka bola štandardná, voči pracovnej morálke a osobným vlastnostiam zamestnanca zamestnávateľ nemal výhrady. Pracovný pomer bol ukončený dohodou. Dosiahnutý čistý príjem otca bol:

- za 01/2019 - 176,25 €;
- za 02/2019 - 427,11 €;
- za 03/2019 - 171,57 €.

24. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom vyplynulo, že otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.03.2019 do 24.09.2019 vrátane.

25. Sociálna poisťovňa potvrdila, že otcovi boli v období od 01.01.2019 do 31.05.2021 vyplatené dávky v nezamestnanosti, a to v nasledovnej výške:

- obdobie od 25.03.2019 - 31.03.2019 dávka vo výške 54,20 €;
- obdobie od 01.04.2019 - 30.04.2019 dávka vo výške 232,10 €;
- obdobie od 01.05.2019 - 31.05.2019 dávka vo výške 239,80 €;
- obdobie od 01.06.2019 - 30.06.2019 dávka vo výške 232,10 €;
- obdobie od 01.07.2019 - 31.07.2019 dávka vo výške 239,80 €;
- obdobie od 01.08.2019 - 31.08.2019 dávka vo výške 239,80 €;
- obdobie od 01.09.2019 - 24.09.2019 dávka vo výške 185,70 €.

26. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplynulo, že otcovi bol od septembra 2019 vyplácaný starobný dôchodok, a to v nasledovnom rozsahu:

- za 09-12/2019: vo výške 1.287,49 € (t.j. 375 € mesačne) + 140,68 € vianočný príspevok;
- za rok 2020: vo výške 4.637,02 € (t.j. 386,20 € mesačne) + 238,31 € vianočný príspevok;
- za 01-10/2021: vo výške 3.968,43 € (t.j. 396,60 € mesačne).

27. Zo správy zamestnávateľa E. E., E..A..O.. E. E. H. G., N.R. XXXX/X, vyplynulo, že otec u nich pracoval na základe Dohody o pracovnej činnosti zo dňa 12.03.2020 v období od 16.03.2020 do 30.06.2020 a na základe Dohody o pracovnej činnosti zo dňa 02.09.2020 v období a od 03.09.2020 do 30.09.2020. Miesto výkonu práce bol M. M. D. H. (O. D.). Otec bol zamestnaný ako strojník, pomocné práce pri opravách a údržbe vozového parku. Náplňou jeho práce bola obsluha pracovného stroja N.. Pracovná morálka otca bola dobrá, kvalita jeho práce primeraná jeho pracovnému zaradeniu. Nebolo im známe ako dochádzal do práce. Z pripojených dohôd o pracovnej činnosti zo dňa 12.03.2020 a zo dňa 02.09.2020 vyplynulo, že obe boli dohodnuté na dobu určitú do 31.12.2020 v rozsahu 10 hodín týždenne, s dohodnutou odmenou za vykonanú právu 4,70 €/hod. Dohoda o pracovnej činnosti zo dňa 12.03.2020 bola skončená dohodou k 30.06.2020 a Dohoda o pracovnej činnosti zo dňa 02.09.2020 bola ukončená dohodou ku dňu 30.09.2020. Dosiahnutý čistý príjem otca u tohto zamestnávateľa bol:

- za 03/2020 - 47,51 €;
- za 04/2020 - 95,03 €;
- za 05/2020 - 80,41 €;
- za 06/2020 - 80,41 €;
- za 09/2020 - 73,57 €.

28. Otec má okrem toho ešte príjem vo výške 5,29 € ročne za prenájom pozemkov (lúky) spoločnosti A., E..A..O..

29. Otec uvádzal, že nemá príjem z predaja poľnohospodárskych produktov ani chovu domácich zvierat. Všetky chová len pre vlastnú spotrebu, pričom zvieratám musí zakupovať krmivo. To kupuje od známych. Maximálne si vie predajom vajec privyrobiť cca 10 € mesačne.

30. Dokladmi preukázané výdavky na strane otca predstavujú mesačne cca:

- 41 € elektrina;
- 25 € mobil;
- 1,58 € (38 € ročne/za 2 osoby) poplatok za komunálny odpad;
- 4,04 € PZP auta (48,45 € ročne);
- 4,08 € technická prehliadka (STK + EK) motorového vozidla (98 €/2 roky).

31. Lustráciou v bankách bolo zistené, že otec nemá vedený žiaden bankový účet.

32. Z vyjadrenia príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny súd zistil, že otec nie je /a ani nebol/ poberateľom žiadnych štátnych sociálnych dávok.

33. Z vyjadrenia priateľky otca - B. N. V., bytom F., Z. XX. O. XX, vyplynulo, že čestne prehlasuje, že s otcom N. L. sa pozná 13 rokov. Nikdy spolu nemali spoločnú domácnosť. Každý si platí svoje výdavky a každý má svoju „kasu“. Nikdy by nedopustila, aby ju živil. Je pravdou, že chodila a aj chodí k nim. Keď žila jeho mama doma a ona prenajímala byt, tak chodila na 3-4 dni v týždni (ostatné dni bola u dcéry, ktorej pomáhala s dvojčikami). Teraz býva už 2 roky vo svojom byte v F.. Stará sa o svoju 82 ročnú mamu. K priateľovi chodí len 1x za týždeň - dva, a to na 1-2 dni. Niečo kúpi, aby na ňu nedoplácal, poupratuje mu, navarí, operie. Nie sú manželia, nemajú dôvod mať spoločnú domácnosť. Nechce ich vzťah kaziť tým, že ona jemu bude vyčítať jeho vyživovaciu povinnosť zo spoločného rozpočtu, alebo on jej to, že dá svojim trom deťom, piatim vnúčatám darček k narodeninám, Vianociam. Pre seba mala a má dosť peňazí a keby jej chýbali, pomôžu jej deti, alebo naopak. Zo strany matky N. L. ide o obyčajnú závisť, nenávisť, pomstu. Nie, že by peňazí nemala dosť, ona ich bude mať vždy málo, ale hlavne jej ide o to, robiť ľuďom zle. Sama s ňou má zlé skúsenosti. Chodila jej pod okná bytu, do práce, vykrikovať opzlé výrazy (aj pred synom), neustále telefonovala jej rodičom, dcére, jej vedúcemu. Neustále ataky na jej osobu, ako ju priateľ živí, aká je ona alkoholička, príživníčka a pod. Ona by pritom nikdy nedovolila, aby ju niekto živil a roky nepije žiadny alkohol.

34. Otec si po celú dobu vyživovaciu povinnosť k N. L. plní v rozsahu 100 € mesačne, inak mu neprispieva. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

35. K majetkovým a zárobkovým pomerom matky súd zistil nasledovné skutočnosti:

36. Z výsluchu matky súd zistil, že pracuje v spoločnosti Q. K. E. E. E..A..O.. ako operátor výroby. Pracuje na 3 zmeny. Mesačné výdavky na chod domácnosti, kde žije matky a oprávnený z vyživovacej povinnosti matka uvádzala v nasledovnej výške:

- 140 € plyn,
- 64 € elektrina dom,
- 20 € elektrina chata
- 4,65 € RTVS,
- 33 € voda (100 € štvrťročne),
- 22 € TV + internet (132 € polročne),
- 6 € SKYlink chata,
- 3,33 € poistenie domu (40 € ročne),
- 5,80 € poplatok za komunálny odpad (70 € ročne/ 2 osoby)
- 7,91 € povinné zmluvné poistenie auta (95 € ročne),
- 21,66 € životné poistenie matka (65 € štvrťročne),
- 52,68 € Orange (telefón matka, synov telefón + dáta),
- 66 € sporenie,
- 10 € sporiaci účet.

Matka vlastní osobné motorové vozidlo E. E., rok výroby cca XXXX. Iný hnuiteľný majetok väčšej hodnoty nemá.

Matka vlastní rodinný dom na G. XX H. U. G. U. H., ktorý jej darovala babka pred 30-timi rokmi. Tento dom v minulosti dala ako zábezpeku svojej sestre, ktorá jej požičala asi 200.000 Sk na stavbu chaty. Cca pred 2 rokmi, po splatení pôžičky, sestra previedla vlastnícke právo späť na matku.

Okrem toho vlastní rekreačnú chatu v záhradkárskej osade v k.ú. R. H., ktorú postupne stavia asi 16 rokov. Použila na to prostriedky z pôžičky od svojej sestry a bánk. Z tejto chaty nemá žiadny príjem. V ostatnom čase pri chate nechala postaviť murovaný plot, kde bol rozpočet vo výške cca 2.755 € za materiál a 3.575 € cena práce.

Matka uviedla, že otec vyživovaciu povinnosť k synovi platí vo výške 100 € mesačne, nedoplatok nemá.

Ďalej uviedla, že v máji 2021 si syn urobil vodičské oprávnenie (sk. AM, B a B). Vodičský kurz stál 550 € (z čoho 500 € mu prispela nebohá stará matka). Okrem toho platil za potrebné potvrdenia o zdravotnom stave, ako aj za opakovanie vodičskej skúšky, kde uhradil sumu 70 €.

37. Dňa 12.07.2021 súd vykonal obhliadku rekreačnej chaty a záhrady vo vlastníctve matky. Ide o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. R. H.: parc. č. XXX/X - záhrada o výmere XXX m², parc. č. XXX/XX - záhrada o výmere XXX m², parc. č. XXX/XX zast. plocha a nádvorie o výmere X m², parc. č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m². Nehnuteľnosti sú situované v záhradkárskej oblasti vedľa kanála rieky H.. Na pozemku parc.č. XXX/XX sa nachádza staršia záhradná chatka a na pozemku parc. č. XXX/XX novopostavená, podpivničená, dvojpodlažná rekreačná chata, s vlastnou studňou a elektrickou prípojkou. Chata ešte nie je kompletne zariadená, avšak je riadne vybavená kúpeľňou, kuchyňou, miestom na spanie domácich, čo umožňuje v teplejšom období aj trvalé užívanie nehnuteľnosti. Okolie je čiastočne zatrávené a užívané na rekreáciu, časť pozemku je využívaná na pestovanie zeleniny a ovocia. Oplotenie celého pozemku je z väčšej časti zrekonštruované, pred novostavbou je postavený murovaný plot s bránou. Samotná chata ani jej okolie nemá komerčne využiteľný potenciál z hľadiska prenájmu a pod. Ide o stavbu určenú výhradne pre potreby majiteľky a jej rodiny.

38. V rovnaký deň bol súdom ohliadnutý aj rodinný dom matky nachádzajúci sa v U. G. U. H. U. G. Z. XXXX/XX. Ide menší o rodinný dom v súvislej mestskej zástavbe. Technický stav domu sa javí dobrý, udržiavaný. Prístup k domu je z veľmi frekventovanej ulice cez spoločný priechod, ktorým sa vchádza do malého dvora patriaceho k domu matky. Dvor je po celej ploche krytý betónovými kockami, nachádza sa tu bývalý, t.č. už nevyužívaný murovaný zajačnik a miesto pre chov sliepok. Celková výmera pozemkov zastavaných domom + príslušný dvor predstavuje len XXX m² + X m².

39. Matka dosiahla priemerný čistý mesačný príjem zo zamestnania v Q. K. E. E. E..A..O...:

- za rok 2019 vo výške 690,76 €;
- za rok 2020 vo výške 975,65 €;
- za 01-09/2021 vo výške 903 €.

40. Okrem toho bolo matke v roku 2021 bolo vyplatené nemocenské:

- za 02/2021 vo výške 465,40 €,
- za 03/2021 vo výške 576,10 €.

41. Matke je vyplácaný prídavok na dieťa vo výške cca 25 € mesačne.

42. Matka jednoznačne preukázala nasledovné mesačné výdavky vo výške cca :

- 79 € zálohy na elektrinu (64 € dom + 15 € chata)
- 140 € SIPO inkaso (vr. zálohy na plyn)
- 25 € vodné + stočné (150,72 € polročne)
- 12 € káblová televízia (72,60 € polročne)

- 52 € mobilné služby Orange Slovensko, a.s.
- 12 € daň z nehnuteľností za rok 2021 (76,96 € ročne)
- 1 € daň za psa za rok 2021 (13 € ročne)
- 5,83 € poplatok za komunálny odpad za rok 2021 (70 € ročne)
- 245,59 € splátky úveru SLSP (vo výške 16.000 €)

Do 20.03.2021 splácali splátkami po 50 € notebook zakúpený synovi v marci 2019.

43. Lustráciou v bankách bolo zistené, že matka mala zostatok na účte vedenom v E. E., K..E.. ku dňu 21.04.2021 vo výške 80 € + 4.401 € a ku dňu 23.09.2021 mala na účte zostatok 200 € + 3.513 €.

44. Podľa § 78 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov .

45. Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

46. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

47. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podaný návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný, keďže od poslednej úpravy výživného v roku 2014 uplynulo 7 rokov.

48. Za ten čas na strane oprávneného z vyživovacej povinnosti došlo k prirodzenému nárastu odôvodnených potrieb, a to najmä v dôsledku jeho štúdia na E. O. Š. Y. H. E. F., kde študuje v maturitnom ročníku. Preukázané odôvodnené výdavky pľnoletého syna spojené len s jeho štúdiom na strednej škole presahujú 153 € mesačne (poplatky spojené s ubytovaním na internáte, stravovaním, dochádzkou do školy, kúpou učebníc, dátovým programom). Okrem toho potrebuje ku štúdiu výkonnejšie počítačové vybavenie, ktorého primeraná cena je podľa udania školy cca 700 €, čo pri rozpočítaní na 4 roky štúdia vychádza na cca 15 € mesačne.

49. V súvislosti so zdravotným stavom má oprávnený z vyživovacej povinnosti zvýšené výdavky najmä na korekciu očnej vady cylindrickými šošovkami min. za cca 50 - 70 € ročne, ako aj na stomatologickú starostlivosť min. 150 € ročne.

50. Podiel oprávneného z vyživovacej povinnosti na priamych nákladoch na bývanie v domácnosti matky (energie, daň z nehnuteľností, komunálny odpad) predstavuje cca 138 € mesačne.

51. Za dôvodné výdavky pľnoletého dieťaťa je podľa názoru súdu potrebné považovať aj náklady spojené so získaním vodičského oprávnenia v máji 2021 vo výške cca 550 € (čo je v mieste jeho bydliska bežná cena vodičského kurzu) i náklady vo výške cca 70 € spojené s plánovaným získaním elektrotechnickej skúšky. Obe oprávnenia zvyšujú kvalifikáciu pľnoletého dieťaťa a v budúcnosti môžu prispieť k jeho úspešnému uplatneniu sa na trhu práce.

52. Z uvedeného je zrejmé, že otcom platené výživné vo výške 100 € nepokrýva ani len mesačné náklady spojené so štúdiom syna strednej školy, nehovoriac o tom, že syn sa potrebuje obliecť, obuť, stravovať

aj doma, mať zaplatené okuliare, stomatológa atď. Toto sú základné potreby, ktoré sú podľa zákona o rodine povinní hradiť dieťaťu rodičia až do momentu, kedy dieťa nadobudne schopnosť samostatne sa živiť, čo u oprávneného z vyživovacej povinnosti ešte nenastalo. Nadobudnutie schopnosti sa živiť je zásadne viazané na dosiahnutie adekvátneho vzdelania.

53. Je pozitívne, že sa oprávnenému z vyživovacej povinnosti vlastnou brigádnicou prácou podarilo dosiahnuť vcelku slušný zárobok, ktorý môže použiť na prílepšenie si. Tieto prostriedky však nemôžu byť určené na úhradu bežných životných nákladov plnoletého dieťaťa, pretože tieto náklady sú povinní hradiť rodičia v rámci svojej zákonnej vyživovacej povinnosti. O to viac to platí v prípade otca, u ktorého je plnenie vyživovacej povinnosti jedinou povinnosťou vo vzťahu k synovi, keďže sa o neho žiadnym iným spôsobom nestará. Súd preto k tomuto príjmu plnoletého dieťaťa pri posudzovaní majetkových pomerov neprihliadal.

54. Za neúčelne vynaložené náklady súd považoval nákup drahého počítača za cca 1.250 €, nakoľko z potvrdenia vydaného strednou školou vyplynulo, že cena vhodného počítača sa pohybuje okolo 700 €. Toto súd v prejednávanej veci zohľadnil.

55. Na strane matky oprávneného došlo od poslednej úpravy výživného v roku 2014, kedy dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 437 €, k zvýšeniu jej čistého priemerného príjmu za rok 2020 na sumu 975 € a za obdobie 01-09/2021 na sumu 1.018 € (vr. vyplatených nemocenských dávok za obdobie 02-03/2021). Okrem toho je matke mesačne vyplácaný prídavok na dieťa v sume 24,95 € v roku 2020 a 25,50 € v roku 2021.

56. Iný potenciálny zdroj príjmov, či už zo závislej činnosti alebo z majetku, súd na strane matky nezistil, rovnako neboli zistené ani neprimerané výdavky, ani majetkové riziká, ktoré by matka na seba brala.

57. Preukázané pravidelné výdavky matky (bez stravy, drogérie, odievania, ktoré matka v konaní nevedela vyčísliť) sú aktuálne vo výške cca 573 € mesačne (79 € elektrina + 140 € plyn a RTVS + 25 € vodné stočné + 12 € TV + 12 € daň z nehnuteľností + 1 € dňa za psa + 6 € komunálny odpad + 52 € mobilné paušály + 246 € splátka úveru). Okrem toho matka hradí povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 95 € ročne, poistenie domu cca 40 € ročne, životné poistenie 65 € /štvrtročne.

58. Materiálne podmienky na strane matky možno hodnotiť ako priaznivé, umožňujúce kvalitný život matky, ako aj oprávneného z vyživovacej povinnosti. Matka aktívne zabezpečuje materiálne potreby rodiny.

59. Na strane otca došlo k zmene pomerov v tom ohľade, že sa v septembri 2019 stal poberateľom starobného dôchodku vo výške 375 €, ktorý sa mu v roku 2020 zvýšil na sumu 386 € v roku 2020 a v roku 2021 na sumu 396 €. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec zo všetkých zdrojov (nemocenské dávky, podpora v nezamestnanosti, starobný dôchodok + vianočné príspevky, vyplatená mzda) dosiahol celkový priemerný mesačný príjem za 03/2019 - 12/2019 vo výške cca 334 €, za rok 2020 vo výške cca 406 € a za 01/2021 - 10/2021 vo výške cca 396 €.

60. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec žije sám, a to skromným vidieckym životom. Býva na samote v starom rodinnom dome, ktorého technický stav je nedobrý. Pokiaľ v minulosti došlo k predaju tohto domu otcovej neteri -K. G. za sumu 2.000 €, súčasne so zriadením vecného bremena / práva dožitia v prospech otca a jeho matky/, možno konštatovať, že dohodnutá kúpna cena nie je zjavne neprimeraná stavu nehnuteľnosti a zriaďovaným ťarchám. To, že otec podľa svojich tvrdení investoval získanú kúpnu cenu do opravy nehnuteľnosti, je s prihliadnutím k zlému stavu domu a skutočnosti, že tam sústavne žije, v podstate pochopiteľné.

61. Pozemok obklopujúci dom je predmetom spoluvlastníctva, pričom podiel otca je vo veľkosti 1/8-ina. Otec na tomto trávnom pozemku chová hydinu a zajace v rozsahu, na takéto vidiecke pomery bežnom. Samotný chov domácich zvierat - čo do počtu ako aj podmienok - nemá výraznejší ekonomický potenciál, ak pomineme to, že otec priznal, že predajom vajec získa cca 10 € mesačne. Zároveň je potrebné zohľadniť aj to, že chovaným zvieratám je potrebné prikupovať resp. inak zaobstarávať krmivo a predovšetkým je potrebné sa o tieto zvieratá denne starať.

62. Pokiaľ ide o zárobkové možnosti otca, tu súd zistil, že otec vie vykonávať profesiu mäsiara, vodiča nákladných vozidiel, obsluhu strojných zariadení, má nejaké zručnosti aj v murárskych prácach. Vzhľadom na skutočnosť, že žije na vidieku sám, chová domáce zvieratá o ktoré je nutné denne sa starať, je pochopiteľný postoj otca, keď nemá záujem hľadať si prácu mimo Nové Mesto nad Váhom. Otec má už svoj dôchodkový vek a zdravotné problémy (najmä s chrbticou), takže objektívne nemožno od neho očakávať, že bude dlhodobo schopný vykonávať fyzicky náročné zamestnanie. Podľa názoru súdu, na strane otca - vzhľadom na jeho vek, životné podmienky, ako aj určité zdravotné problémy - nie je aktuálne priestor pre záver, že by sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu.

63. Súd preto vychádzal z toho, že otcov priemerný čistý príjem za rok 2020 - 2021 je vo výške cca 401 €. Jeho mesačné výdavky na prevádzku domu, mobilné služby a lieky sú vo výške cca 142 € (43 € elektrina + 20 € plynová bomba na varenie + 42 € drevo na kúrenie + 20 € mobilné služby + 1,58 € komunálny odpad + 15 € doplatky na lieky). Otcovi tak zostáva cca 259 € mesačne. Z tejto sumy otec musí byť schopný uhradiť výživné vo výške 120 € mesačne, čo je cca 30 % z jeho čistého mesačného príjmu. Otcovi tak zostane na stravu, ošatenie, obutie, pohonné hmoty suma cca 139 € mesačne, čo je suma síce nízka, avšak s prihliadnutím na to, že otec si mäso dochová, možno ju považovať za únosnú.

64. Súd tak dospel k záveru, že bude v možnostiach a schopnostiach otca s účinnosťou od 20.02.2020 prispievať na výživu plnoletého dieťaťa sumou 120 € mesačne, preto výrokom I. rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca zo sumy 100 € na sumu 120 € s účinnosťou odo dňa podania návrhu, t.j. 20.02.2020 a zároveň výrokom III. z rovnakého dôvodu návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol.

65. Nedoplatok na zročnom výživnom na plnoletého N. L., U.. XX.XX.XXXX, za obdobie od 12.02.2020 do 30.10.2021 súd vyčíslil na sumu 412,41 €. Za 18 dní mesiaca február 2020, kedy došlo k podaniu návrhu, predstavuje nedoplatok sumu 12,41 € ($20 \text{ €} : 29 \text{ dní} = 0,68 \text{ €} \text{ denne} \times 18 \text{ dní} = 12,41 \text{ €}$) a za obdobie od 03/2020 do 10/2021 vo výške 400 € ($20 \text{ €} \times 20 \text{ mesiacov}$). Vzniknutý nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil otcovi splácať v 11 mesačných splátkach po 34,37 € + 12. splátke vo výške 34,34 €. Tieto splátky sú zročné spolu s bežným výživným, a to pod sankciou straty výhody splátok.

66. Súd len záverom uvádza, že sama matka sa veľmi snaží, aby zabezpečila dobré materiálne podmienky pre svojho syna, čo v rovnakej miere očakáva aj od otca. Zrejme v dôsledku toho je u matky prítomná tendencia veľmi výrazne preceňovať majetkové a zárobkové pomery otca (napr. na základe skutočnosti, že otec v minulosti niekoľko mesiacov pracoval v Š. v robotníckych profesiách, matka na pojednávaní tvrdila, že otec vlastní v Š. byt, alebo pri ohliadke obydlia otca, poukazovala na okolité pozemky a odstavené stroje nachádzajúce sa v okolí tvrdiac, že tieto patria otcovi, hoci preukázateľne išlo o veci iných vlastníkov). Keďže zjavne ide medzi rodičmi o dlhodobý stav, je vcelku pochopiteľný, hoci nie ospravedliteľný, negatívny, ak nie až zaťatý postoj otca k otázke zvýšenia výživného. Podstatné však je, že vykonaným dokazovaním sa nezistili žiadne zásadné rozpory medzi otcovými tvrdeniami a zistenou skutočnosťou, pokiaľ ide o jeho zárobkové, či majetkové pomery.

67. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.